

Stanovisko Asociace profesionálních myslivců ČR

k současné kampani (mediální i „odborné“) na úseku nelegálního lovu v odvětví myslivosti.

Vážené kolegyně a kolegové,

vzhledem k vývoji situace na úseku nelegálního lovu v odvětví myslivosti, musí APM ČR vyjádřit své stanovisko k některým skutečnostem.

APM ČR, znepokojená nečinností ústředního orgánu státní správy myslivosti, zaslala 18.11.2009 ministroví zemědělství otevřený dopis s žádostí o to, aby MZe přestalo být pasivní a začalo okamžitě řešit dopady nového trestního zákona na nelegální lov v odvětví myslivosti. V tomto otevřeném dopisu navrhovala APM ČR i řešení stávajícího stavu oblasti nelegálního lovu.

Po tomto veřejném upozornění a aktivitách APM ČR se ve věci nové právní úpravy nelegálního lovu rozpoutala doslova mediální kampaň. Ve sdělovacích prostředcích se najednou začali se svými originálními názory objevovat vysocí funkcionáři či zástupci některých orgánů (kteří se podíleli /či měli podílet/ na projednávání stávající právní úpravy pytláctví). Problém spočívá v tom, že řada těchto vyjádření a stanovisek je skutečně velmi neodborná a zkresluje skutečnou situaci v oblasti pytláctví a výrazně chybně ovlivňuje i názory samotných mysliveckých stráží na danou situaci.

Jen pro ilustraci prezentujeme odbornou úroveň mediálních informací a „odbornost“ jednotlivých vyjádření.

Příklad současných informací pro občany

REPORTÁŽ – zpravodajská relace na TV Prima 7.12.2009

Komentář. Čeští myslivci budou muset řešit od ledna boj s pytláky úplně nanovo. Novela trestního zákona totiž postihy za zabíjení zvěře zmírňuje. Myslivci pytláky nebudou smět zastavit, ani když je v lese najdou se zbraní a bez povolenky. Mají proto strach že pytláctví bude prakticky nepostižitelné.

Komentář. Kanci, jeleni, bažanti, zajáci; pytláky teď v lesích myslivci potkávají čím dál častěji. Např., tohle jsou záběry z České Kamenice; pytlák tam v říjnu zabil jelena a nechal ho jen tak pohozeného u silnice. Teď mu hrozí dva roky vězení. Až to udělá po novém roce, trestu zřejmě ujde. Nově totiž pytlákovi musí myslivci dokázat, že zvíře mělo cenu víc než 5000,- Kč. A to bude často problém.

Kostečka. *Protože co se týká třeba drobné zvěře nebo divočáků, srnčí zvěře tam se této hranice těžko docílí.*

Komentář. A to není všechno. Zákon ani neumožní pytláka zastavit, ještě než zvíře zabije. Takže jestli vás někdo chytí v lese se zbraní, můžete být úplně klidní.

Kostečka. *Pokud ho nechytne přímo při činu, tzn. u kusu, jak ho vyvrhuje, tak mu to těžko prokáže.*

Myslivec. *Pohybovat se vlastně se zbraní v cizím revíru bude to nepostižitelné a chytit pytláka přímo při činu je pro myslivce velmi, velmi těžké.*

Komentář. Myslivci na problémy v novém trestním zákoně prý upozorňovali už dříve, i tak ho ale sněmovna schválila.

Ministrně spravedlnosti (na brífinku vlády na otázku k problémům s nelegálním lovem) *V současné době ministerstvo neuvažuje a nepracuje na žádné změně trestního zákoníku, ale ty debaty sledují.*

Právě tato reportáž je modelovým příkladem současné úrovně informování i „odborného“ obsahu podávaných informací; v nichž převládá neinformovanost a neodbornost. Proto APM ČR považuje za nezbytné uvést celou problematiku na pravou míru a prezentovat svá odborná stanoviska.

K uvedené reportáži:

- ⇒ Jistě je do jisté míry pravda, že **novela trestního zákona „zmírňuje postihy za zabíjení zvěře“** (v souvislosti s nelegálním lovem);
- základní změnou je ta skutečnost, že je zákonem stanovena finanční hranice mezi přestupkem a trestným činem - 5.000 Kč.
- ⇒ Zcela zásadním nesmyslem jsou tvrzení, že - „**čestí myslivci budou muset řešit od ledna boj s pytláky....**“ nebo „**myslivci pytláky nebudou smět zastavit, ani když je v lese najdou se zbraní a bez povolenky**“ nebo „**chytit pytláka přímo při činu je pro myslivce velmi, velmi těžké**“;
- dopady nového trestního zákona se primárně netýkají myslivců, ale mysliveckých stráží (!);
 - **myslivci nikdy nesměli pytláky zastavit a kontrolovat zbraně či povolenky k lovu!**;
 - pravomoc zastavovat vozidla a kontrolovat občany podezřelé z nelegálního lovu vždy měli a i po 1.1.2010 budou mít pouze myslivecké strážce; kontrolovat další zákonem uvedené doklady mají i myslivečtí hospodáři;
 - nový trestní zákon nemění žádná oprávnění a kompetence mysliveckých stráží; pouze se stanovuje hranice mezi přestupkem a trestným činem na úseku nelegálního lovu.
- ⇒ Dalším nesmyslem jsou tvrzení, že „**pytláctví bude prakticky nepostižitelné**“;
- „experti“ vyjadřující se k nelegálnímu lovu zřejmě nechápou, že postihovat nelegální lov zvěře lze nejen podle trestního zákona (trestný čin), ale i podle zákona přestupkového (přestupek);
 - je tedy nepochybné, že nelegální lov-pytláctví postihovat lze; problém bude přesné terénní rozlišení přestupku a trestného činu i přesné stanovení ceny živé či usmrcené zvěře.
- ⇒ Je zcela zřejmé, že po 1.1.2010 bude obtížné „**dokázat, že zvíře mělo vyšší cenu než 5000 Kč**“;
- právě to je podle APM ČR ten největší současný problém v oblasti postihování nelegálního lovu; problém, který je nezbytné okamžitě řešit;
 - jediným řešením je aktivní postup MZe ve věci **vypracování a vydání metodického pokynu a ceníku živé a usmrcené zvěře**, který by konečně vnesl do celé problematiky jasno;
- ⇒ Je třeba zásadně odmítat podobná stanoviska - „**protože co se týká třeba drobné zvěře nebo divočáků, srnčí zvěře tam se této hranice (5.000 Kč) těžko docílí**“;
- je velmi tristní, pokud se takto vyjadřují dokonce vysocí funkcionáři mysliveckých organizací;
 - není totiž vůbec jasné, proč by bylo „**těžké docílit hranice 5.000.- Kč u drobné zvěře, divočáků, srnčí zvěře**“; jedná se totiž především o to, aby se konečně vyřešila problematika oceňování živé i ulovené zvěře; např., zajíc polní má tržní hodnotu cca 2.500 Kč aj.;
 - právě ČMMJ, jako největší myslivecká organizace u nás, už dávno měla „tlačit“ MZe k tomu, aby ústřední orgán státní správy myslivosti vypracoval (za aktivní účasti všech subjektů zainteresovaných v myslivosti) metodický pokyn – ceník ulovené živé i usmrcené zvěře;
 - bohužel k tomu nedošlo a po 1.1.2010 to přináší do oblasti řešení nelegálního lovu problémy;
 - je zcela nezbytné, aby subjekty zainteresované v myslivosti tvrdě trvaly na tom, že ceny živé a usmrcené (nelegálně ulovené) zvěře musí vycházet z toho, že svěř je zákonem o myslivosti deklarována jako – **přírodní bohatství**;
 - tato vyjádření představitelů myslivosti dávají signál k tomu, aby se při vypracování ceníku hodnoty zvěře „stlačily“ ceny na co nejnižší úroveň; čímž však budou poškozováni vlastníci honebních pozemků a držitelé i uživatelé honiteb; degraduje se tím i postavení myslivosti.
- ⇒ Pokud se novináři vyjádří ve smyslu – „**zákon ani neumožní pytláka zastavit, ještě než zvíře zabije; takže jestli vás někdo chytí v lese se zbraní, můžete být úplně klidní,**“ lze to považovat za známou novinářskou neodbornost (mnohdy hraničící s hloupostí), která je v ČR již tradiční.

⇒ Pokud se však vyjádří vysoce postavený zaměstnanec ČMMJ tak, že – „**pokud ho** (nelegálního lovce) **nechytne přímo při činu, tzn. u kusu, jak ho vyvrhuje, tak mu to těžko prokáže**“, je to skutečně na pováženou.

- Každý odborník na nelegální lov pochopitelně ví, že se proces „lovu“ skládá s celého spektra činností (např., *vyhledání zvěře v terénu, posouzení daného kusu, odhad optimální doby k lovu, okamžik výstřelu, doba bezprostředně po výstřelu, vyhledání a posouzení místa nástřelu, dosled postřelené zvěře, případné usmrcení postřelené zvěře, pocty zhaslé zvěři, provedení vývrhu a ošetření ulovené zvěře, transport ulovené zvěře* aj.); jakákoliv tato zde uvedená činnost realizovaná v rámci nelegálního lovu naplňuje skutkovou podstatu přestupku či trestného činu nelegálního lovu (pytláctví);
- každý odborník, zabývající se problematikou myslivosti a nelegálního lovu zná rozhodnutí Ústeckého krajského soudu, kde bylo (v odůvodnění rozsudku) jasně a velmi správně konstatováno, že již samo vyhledávání zvěře v terénu (honitbě) naplňuje skutkovou podstatu trestného činu pytláctví (což je významný výchozí základ budoucí právní úpravy);
- proto tedy není vůbec vhodné podobně se takto veřejně vyjadřovat; všichni myslivečtí odborníci a další v myslivosti zainteresované subjekty musí trvat na tom, že **nelegálního lovu se dopouští každý, kdo realizuje kteroukoliv fázi lovu bez zákonem stanovených náležitostí** (a to bez ohledu na to, zda se jedná o osobu v dané honitbě cizí nebo o někoho, kdo v honitbě realizuje výkon práva myslivosti – i myslivec může ve své honitbě nelegálně lovit);
- pochopitelně, že se dá nelegální lovecká činnost v honitbě prokázat, ale mohou to dokázat pouze trvale proškolené, komplexně informované a průběžně cvičené myslivecké stráže, které navíc mají skutečný zájem nelegální lov zjistit a prokázat.

⇒ O úrovni nás myslivců hovoří i obecně uváděné stanovisko – „**pohybovat se vlastně se zbraní v cizím revíru bude to nepostižitelné a chytit pytláka přímo při činu je pro myslivce velmi těžké**“.

- co si má veřejnost či zainteresované orgány myslet o podobných vyjádřeních mysliveckých „odborníků“; jak může někdo z odvětví myslivosti v souvislosti s novým trestním zákonem konstatovat, že pohyb v cizím revíru (zřejmě „honitbě“) se zbraní v ruce je nepostižitelný;
- zvláště, když se zákon o myslivosti a pravomoci mysliveckých stráží (v ust. § 14 zákona) vůbec nemění (?);
- navíc - „**chytat pytláky**“ je povinností mysliveckých stráží, nikoliv myslivců.

⇒ Zajímavé je konstatování, které se v posledních dnech několikrát opakuje – „**myslivci na problémy v novém trestním zákoně prý upozorňovali už dříve, i tak ho ale sněmovna schválila**.“

- bude zajímavé zjistit, kteří „myslivci“ na problémy v novém trestním zákonu upozorňovali;
- zcela jistě muselo návrh nového trestního zákona obdržet v rámci meziresortního připomínkového řízení i ministerstvo zemědělství; APM ČR požádá ministra zemědělství o poskytnutí tohoto ministerského stanoviska k příslušnému ustanovení o pytláctví;
- jde totiž o to, jak odborné bylo toto stanovisko MZe, a jak intenzivně MZe bojovalo za změnu tohoto problematického ustanovení trestního zákona;
- často je pro MZe partnerem pro konzultace či odborná vyjádření pouze ČMMJ; bude zajímavé zjistit, koho z myslivosti požádalo MZe o odborné stanovisko ve věci trestního zákona.

⇒ **Paní mistrně spravedlnosti na brífinku vlády konstatovala, že pečlivě sleduje debaty okolo nové úpravy nelegálního lovu v novém trestním zákoně;**

- problém je, pokud paní ministryně spravedlnosti sleduje podobné diskuse ve sdělovacích prostředcích, tak si musí myslet, že lidé z odvětví myslivosti vůbec nemají ponětí, jaké skutečné problémy přináší nová právní úprava nelegálního lovu v trestním zákoně;

- pokud by mělo dojít k novelizaci uvedeného ustanovení trestního zákona, tak je třeba připravit nejen skutečně odborně fundovanou analýzu celé problematiky nelegálního lovu a hlavně dokonale odůvodnit navrhovanou změnu problematického ustanovení pytláctví.

Stanovisko APM ČR:

- ⇒ **APM ČR stále považuje za největší problém právě finanční hranici 5.000.-Kč mezi přestupkem a trestným činem, kde budou hrozit mysliveckým strážím možné problémy;**
- pokud nebude k dispozici jasný ceník živé či usmrčené nelegálně ulovené zvěře (vydaný v rámci metodické pomoci MZe), tak se budou myslivecké stráže v terénu jen velmi obtížně rozhodovat o intenzitě svého zásahu;
 - tzn., jde o odhad rozdílu mezi zásahem proti pachateli přestupku a zásahem proti pachateli trestného činu; zde může snadno dojít k překročení pravomoci úřední osoby a k následnému trestnímu postihu myslivecké stráže;
 - tzn., může se stát, že nelegální lovec-pytlák může dostat za nelegální lov pokutu za pouhý přestupek a neadekvátně zasahující myslivecká stráž, (která nesprávně odhadla rozsah nelegálního lovu) může být stíhána a odsouzena za trestný čin překročení pravomoci úřední osoby /myslivecká stráž v novém trestním zákoně už není „veřejným činitelem“, ale je „úřední osobou“/.
- ⇒ **APM ČR považuje za zcela zásadní prosadit nový ceník živé a usmrčené nelegálně ulovené zvěře; zcela záměrně je uvedeno „nelegálně ulovené zvěře“, kdy se musí odlišit i cena legálně (průběrně) odborně ulovené zvěře od ceny nelegálně ulovené zvěře;**
- myslivci musí prosadit, aby se cena zvěře odvíjela od jejího zákonného postavení jako „přírodní bohatství“; je zcela nepřijatelné degradovat myslivost i zvěř-přírodní bohatství tím, že se bude při stanovení ceny vycházet z ceny „pouhého masa“;
 - myslivci, vlastníci honebních pozemků, držitelé a uživatelé honiteb a ochrana přírody by měli v této věci postupovat jednotně – nelegální lovci-pytláci poškozují či okrádají je všechny.
- ⇒ **APM ČR - trvá na tom, aby se trestní zákon při první novelizaci upravil tak, že jakýkoliv lov zvěře zejména pomocí střelné zbraně či lov zvěře hromadným způsobem či v organizované skupině – musí být i pro svou celospolečenskou nebezpečnost automaticky trestným činem.**
- ⇒ **APM ČR - trvá na tom, aby stát řešil problematiku mysliveckých stráží systematicky; tzn., aby především vytvořil adekvátní podmínky pro jejich náročnou a velmi rizikovou činnost – tzn., **adekvátní vybavení, alespoň částečná úhrada vznikajících nákladů** spojených s výkonem funkce stráže, pravidelná **odborná školení a odpovídající základní výcvik** (od státu je zcela nezodpovědné posílat neozbrojené, pravidelně neškolené a necvičené občany zadržovat v noci v terénu ozbrojené pachatele nebezpečné trestné činnosti).**

Asociace profesionálních myslivců ČR žádá všechny zainteresované subjekty a hlavně myslivecké stráže, aby se nenechali znervóznit podobnými mediálními vyjádřeními. Pochopitelně, že situace v oblasti nelegálního lovu je vážná, ale musí se řešit odborně i systematicky a hlavně v klidu.

APM ČR Vám pro informaci zasílá v příloze pozvánku na připravované pracovní jednání zaměřené na řešení stávající situace v oblasti pytláctví. O průběhu a závěrech tohoto jednání Vás budeme pochopitelně informovat. Obracíme se na vážené OMSy ČMMJ a MěÚ (ORP) s žádostí – pořadatelé jednání mají zájem, aby se jednání zúčastnili i dva zástupci z OMSů ČMMJ a dva z MěÚ (ORP); pokud je zájem - zástupci se mohou přihlásit na našem e-mailu.

Za redakci M.I.S.
Dr. ing. Libor Řehák